

116/2020 Sb.

Zákon

ze dne 4. března 2020

O náhradě újmy způsobené povinným očkováním

Vyhlášeno dne 24. března 2020, datum poslední novelizace 8. dubna 2020

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

- (1) Tento zákon upravuje podmínky, za nichž stát nahradí újmu způsobenou povinným očkováním podle zákona o ochraně veřejného zdraví¹⁾.
- (2) Tímto zákonem není vyloučena povinnost státu k náhradě újmy podle jiných zákonů.

§ 2

Rozsah náhrady újmy

- (1) Stát nahradí osobě, která se podrobila povinnému očkování, jež provedl poskytovatel zdravotních služeb²⁾, (dále jen „očkováný“), dojde-li následkem povinného očkování k zvláště závažnému ublížení na zdraví očkovaného, vytrpění bolesti, ztrátu na výdělku a ztížení společenského uplatnění způsobené povinným očkováním. V takovém případě stát hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví očkovaného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil.
- (2) Stát poskytne náhradu osobě blízké očkovanému za duševní útrapy, dojde-li následkem povinného očkování k usmrcení nebo zvláště závažnému ublížení na zdraví očkovaného.

§ 3

Domněnka příčinné souvislosti mezi újmou na zdraví a povinným očkováním

Jedná-li se o újmu na zdraví, kterou prováděcí právní předpis stanoví jako pravděpodobný následek daného povinného očkování a tento následek nastane po provedení daného povinného očkování v době stanovené tímto prováděcím právním předpisem, má se za to, že újma na zdraví byla způsobena povinným očkováním.

§ 4

Uplatnění práva na náhradu újmy

- (1) O poskytnutí náhrady újmy očkováný požádá Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „ministerstvo“).
- (2) Žádost o poskytnutí náhrady újmy se podává v písemné formě a obsahuje
- a) jméno, datum narození a adresu místa trvalého pobytu očkovaného,
 - b) název zdravotní pojišťovny, u které je očkováný zdravotně pojištěn,
 - c) popis příčin vzniku újmy a uvedení rozsahu újmy, zejména kdo a kdy očkovací látku podal, jaká újma očkovanému vznikla, kdy se objevily následky daného povinného očkování, jak se projevovaly, jak dlouho trvaly nebo zda stále trvají,
 - d) označení vybrané očkovací látky, jejímž použitím újma podle poznatků očkovaného vznikla, a
 - e) požadovanou výši náhrady újmy.
- (3) K žádosti o poskytnutí náhrady újmy očkováný připojí dokumenty potřebné pro posouzení práva na náhradu újmy, a to zejména lékařské zprávy poskytovatelů zdravotních služeb o poskytování zdravotních služeb očkovanému, které prokazují právo očkovaného na náhradu újmy.
- (4) Očkováný může pro účely posouzení jeho práva na náhradu újmy udělit ministerstvu souhlas s nahlížením do zdravotnické dokumentace o něm vedené poskytovatelem zdravotních služeb a s pořizováním výpisů nebo kopií této zdravotnické dokumentace. Tento souhlas očkováný připojí k žádosti o poskytnutí náhrady újmy.

§ 5

- (1) Skutečnosti nezbytné pro posouzení práva na náhradu újmy posoudí ministerstvo bezodkladně po obdržení žádosti o poskytnutí náhrady újmy. Při posuzování vychází ministerstvo zejména z předložených nebo vyžádaných dokumentů a dále z odborných nebo znaleckých posudků.
- (2) Ministerstvo přizná náhradu újmy v požadované výši, jestliže dospěje k závěru, že očkováný na ni má podle tohoto zákona právo. Je-li výše újmy prokázána v částce nižší, než činí požadovaná výše náhrady újmy, přizná ministerstvo náhradu újmy v prokázané výši. Přiznanou výši náhrady újmy vyplatí ministerstvo očkovanému nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy žádost očkovaného o poskytnutí náhrady újmy byla ministerstvu doručena.
- (3) Jestliže ministerstvo zčásti nebo zcela požadovanou výši náhrady újmy očkovanému nepřizná, bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě podle odstavce 2, jej o svém závěru vyrozumí.
- (4) Pokud ministerstvo nevyplatí náhradu újmy v požadované výši ve lhůtě podle odstavce 2, může se očkováný domáhat náhrady újmy u soudu.
- (5) Promlčecí lhůta neběží ode dne, kdy byla ministerstvu doručena žádost očkovaného o poskytnutí náhrady újmy, do dne, kdy ministerstvo vyrozumělo očkovaného o tom, že mu požadovanou náhradu újmy zcela nebo zčásti

nepřiznalo, nejdéle však po dobu, než uplyne lhůta podle odstavce 2.

(6) Uplatnění práva na náhradu újmy podle tohoto zákona u ministerstva je podmínkou pro případné uplatnění práva na náhradu újmy u soudu.

§ 6

Nezávislá odborná komise

(1) Ministerstvo může pro posouzení složitých případů ustavit nezávislou odbornou komisi.

(2) Členy nezávislé odborné komise, které jmenuje a odvolává ministerstvo, jsou vždy

a) zástupce ministerstva; zástupce ministerstva, který je vždy zdravotnickým pracovníkem, je současně předsedou komise a řídí její činnost,

b) nejméně 2 zdravotničtí pracovníci se způsobilostí k samostatnému výkonu zdravotnického povolání v příslušném oboru zdravotní péče,

c) osoba, která získala vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva.

(3) Členy nezávislé odborné komise nemohou být osoby, u nichž se zřetelem na jejich vztah k očkovanému nebo k poskytovateli, který provedl očkování, jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti.

(4) Nezávislá odborná komise projedná případ za účasti nejméně nadpoloviční většiny všech členů, přičemž jeden z nich musí být vždy zdravotnický pracovník podle odstavce 2 písm. b).

(5) Nezávislá odborná komise případ posoudí na základě zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi a dalších skutečností zjištěných pro účely posouzení případu a vypracuje zápis, který je bezodkladně předán ministerstvu prostřednictvím předsedy komise. Zápis obsahuje

a) souhrn podstatných zjištěných údajů,

b) závěr projednání případu s jednoznačným konstatováním, zda újma na zdraví je následkem povinného očkování,

c) další závěry podstatné pro posouzení povinnosti státu nahradit újmu očkovanému.

§ 7

Regresní úhrada

Zjistí-li ministerstvo, že vznik újmy mohl být způsoben zaviněným protiprávním činem jiné osoby, oznámí své zjištění zdravotní pojišťovně, u níž je očkovaný zdravotně pojištěn. Společně s oznámením je ministerstvo povinno zdravotní pojišťovně předat veškeré údaje a dokumenty potřebné pro uplatnění náhrady nákladů vynaložených na zdravotní služby hrazené z veřejného zdravotního pojištění, které má k dispozici. Oznamovací povinnost splní ministerstvo do 3 měsíců ode dne zjištění.

§ 8

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou následky povinného očkování spočívající v újmě na zdraví, u kterých je na základě odborného medicínského poznání pravděpodobné, že nastanou, a dobu, ve které tyto následky po provedení daného povinného očkování nastanou.

§ 9

Ustanovení společná a přechodná

(1) Ve věcech neupravených tímto zákonem se poskytování náhrady újmy způsobené povinným očkováním řídí občanským zákoníkem.

(2) V případě žádosti o poskytnutí náhrady újmy, která byla ministerstvu doručena v prvních 6 měsících ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, činí lhůta podle § 5 odst. 2 pro zaplacení náhrady újmy očkovanému 12 měsíců ode dne, kdy byla ministerstvu žádost o poskytnutí náhrady újmy doručena.

(3) Uplatní-li osoba blízká očkovanému právo na náhradu za duševní útrapy, použijí se odstavec 2 a § 4 a 5 obdobně.

§ 10

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

Vondráček v. r.

Zeman v. r.

Babiš v. r.

¹⁾ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.